

MEZIDOBÍ II.

Starokatolická církev v ČR

Povídání o době po seslání Ducha Svatého od tábořského faráře Aloise Sassmanna, vypráví Martin Mart'án

„Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, braň pravdu až do smrti, neboť pravda tě vysvobodí.“

Vilík v říši divů...

Ahoj, zase jsem tady, už skoro o rok starší. Kdo? No, přece Martin, co mi přezdívají Mart'án. Začaly prázdniny a naši se rozhodli vypravit nás k tetě a strejdovi. Na zahraniční dovolenou prý nemáme a celé prázdniny být doma taky není ono. Nebyl jsem z toho nadšený, teta Soňa má sice čtyři děti, ale jsou to úplní prckové. Co tam s nimi bude za zábavu?

Jenže na nádraží husitského města, založeného Janem Žižkou, nás vítalo dětí pět. Ten pátý byl kluk asi v mém věku. Jmenoval se Vilík a představte si, že byl až ze Švýcarska! Super! Konečně nám se ségrou bude k něčemu ta angličtina, co se učíme ve škole (v nejhorším pomůžou teta se strejdou, ale to vážně až v nejhorším).

V neděli jsme šli přirozeně všichni do kostela. Mají tady nový nádherný zvon, co se jmenuje Jan Hus. Viděl jsem jen fotku, na věž jsme lézt vážně nesměli. Já už jsem na bohoslužby docela zvyklý, ale Vilík se nějak vrtěl. A při odpolední párty pak vypálil sadu otázek.

„Hele, Martine, proč ten farář říkal, že slavíme neděli v mezidobí? Co to je?“

Proč se to jmenuje tak divně? To jako že se nic neděje? To u nás ve Švýcarsku nemáme! My tam teď, od konce velikonoční doby až do adventu máme **neděle po seslání Ducha svatého** (po Letnicích).

„A proč byl (kromě tváře a kytary) celý zelený?“

No, tak tohle bylo na mne trochu velký sousto.

Anička taky nic nevěděla. Šli jsme s tím tedy za dospěláky (že by přišlo to nejhorší?) Výsledkem bylo, že jsme v následujícím týdnu šupali mašinkou Elinkou do nedalekých Mašic. Tam totiž bydlí zdejší pan farář s rodinou. Určitě nám to prý vysvětlí.

A taky že jo. Měli jsme se ne té návštěvě moc fajn. Všichni jsme dostali zmrzlinu a pak jsme začali debatovat. Teda, na tohle moje angličtina nestačila, zapotili se i dospělí. Ještě že existují různé appky a překladače pro počítač i do mobilu. Pan farář nám tedy nejdřív vyprávěl, jak se to zamotalo s těmi jmény nedělí...

„Naše církev za komunistů zažila velký otřes. Řádné vedení církve bylo zlikvidováno, do jejího čela se dostali lidé poplatní režimu. Když se pak po sametové revoluci do svého úřadu vrátil biskup Augustin Podolák, ten po roce zemřel a církev spravoval volený biskup Dušan. V té době církev prakticky začínala od nuly, hledala a tápala. A tak přijala i liturgický kalendář římskokatolické církve.“

Problém byl v tom, že římskokatolická církev roku 1969 změnila svůj vlastní, dlouhá staletí zaběhaný kalendář a některé svátky (i oprávněně) vyndala, některé přesunula, a také dala jiná jména nedělím. Tím došlo k tomu, že v Čechách se názvy a termíny nedělí a svátků oddálily těm tradičním, jak je mají starokatolické církve třeba ve Švýcarsku či Německu. Patří mezi to i názvy nedělí. Zatímco třeba u vás ve Švýcarsku se neděle po Vánocích jmenují „Po Zjevení Páně“, u nás je to nic neříkající Mezidobí I. A zatímco u vás ve Švýcarsku máte pěkně po staru neděle Po Letnicích – a to až do začátku Adventu – u nás máme nic neříkající Mezidobí II.

Vypadá to vážně, jako že se vlastně vůbec nic neděje, nic neslaví, nic nepřipomíná. Přitom je to polovina roku a slaví se tady u nás v Čechách a na Moravě krásné a významné svátky...

Je tu snaha některých členů naší české církve vrátit se k tradičním názvům, abychom si rozuměli také s ostatními církvemi (třeba evangelíci mají stará pojmenování), ale zatím je to zkrátka takhle...

Aha, to jsme tedy pochopili. I když to, jak to má Vilík doma, je trochu jasnější. Pak jsme se pustili do těch barev. O tom už něco víme i my, všimli jsme si, že různé části roku mají své barvy. Ale občas je v tom zmatek. Proto jsme se pro jistotu taky zeptali, abychom se ujistili, že tomu vážně rozumíme:

„Liturgické barvy mají svoji historii a prastarou symboliku. Jejich užívání v průběhu roku není nahodilé. V době adventní se nosí barva fialová, někde tmavě modrá (tady Vilík kýval, že u nich to tak je). To všechno má svůj význam. V době vánoční a velikonoční se používá bílá barva, která symbolizuje světlo a radost, je to taková základní barva pro každého křesťana. Proto také nosí bílé šaty ti, kdo jsou pokřtěni. Červená, která je symbolem lásky, ohně, ale také utrpení, se nosí na Velký pátek, o seslání Ducha svatého, při památce křesťanských mučedníků a mučednic, tedy těch, kteří pro víru v Boha prolili krev. V době postní se nosí také fialová barva, protože je to vážná doba přípravy na Velikonoce. V období mezi Letnicemi a Adventem

se nosí různé barvy – dle svátků – a o nedělích pak barva zelená. A proč právě zelená? Zelená je barva naděje. Má nám připomínat, že žádný den není všední, že každým den života můžeme prožívat Boží lásku a společenství církve. Je to barva stvoření a naděje, stejně jako v přírodě vzešlá zeleň slibuje úrodu, symbolika zelené je Kristovo zmrtvýchvstání a naděje na náš nový život věčný.“

To jsem netušil, že jsou ty barvy tak promakané. Pan farář nám našel dokonce obrázky, abychom měli nějaký tahák. Za to se prý nemáme stydět, taháky na to, kdy kterou barvu použít, mají dokonce i duchovní v takové knížečce, která se jmenuje **Liturgický kalendář**.

Nu, a potom jsme se svorně všichni ptali na to, co se tedy ještě v tom mezidobí děje, když není pravda, že se nic neděje.

„V tomto období liturgického roku slavíme různé slavnosti a svátky. Slavnost se říká nějaké opravdu důležité události. Slavností jsou třeba dny, kdy si připomínáme narození Jana Křtitele, apoštoly Petra a Pavla, u nás v Čechách svatého Václava... Pak jsou svátky, ty jsou o něco méně důležité než slavnosti. Ale víte co? Na tohle jsem pro vás připravil kvíz“, řekl pan farář. A my museli zapojit mozkové závity, abychom nevypadali jako úplní mart'ani a mimoňové. Pomůžete nám?

Den	Datum	Liturgická barva
Sv. Cyril a Metoděj		
M. Jan Hus		
Sv. Václav		
Sv. Vavřinec		
Proměnění Páně		
Hromnice		

Zvídavé otázky k textu

1. Poznáte, v kterém městě trávíme prázdniny?
2. Kterou dobu myslí dospělí, když řeknou „za komunistů“ ?
3. Vypátrejte, jestli se o některých nedělích používá růžová barva a proč?
4. Komu/čemu je zasvěcen váš kostel?

Neděle po seslání Ducha svatého (po Letnicích)
Co v tomto období čteme v kostele?

Advent

Vánoce

mezidobí I.

Postní období

Velikonoce

mezidobí II.

V tomto dlouhém období nás bude o nedělích provázet jedno z evangelií, abychom se dozvěděli více o Ježíšově životě. Protože evangelií máme více, jsou čtení rozdělena do tří let (rok A: Matouš; rok B: Marek a Jan; rok C: Lukáš).

První čtení ze starého zákona jsou potom vybrána tak, aby evangelium doplňovala. To znamená, že byste měli být schopni určit, kterou myšlenku má první čtení a evangelium společnou.

MISTR JAN HUS

SKC církev v ČR ucítvala vždy M. J. Husa jako svatého. Proto se objevuje také v litaních „*Se svatým Janem Husem a Jeronýmem Pražským chválíme, Bože, tvé jméno!*“

V ČR jsou nejméně 3 kostely zasvěcené M. J. Husovi. V Uherském Brodě a České Lípě (patřící církvi husitské) a Pečkách (patřící církvi evangelické).

V roce 2022 byl v Táboře ve SKC kostele slavnostně požehnán a zavěšen zvon pojmenovaný Mistr Jan Hus (naladěný na tón Gis2).

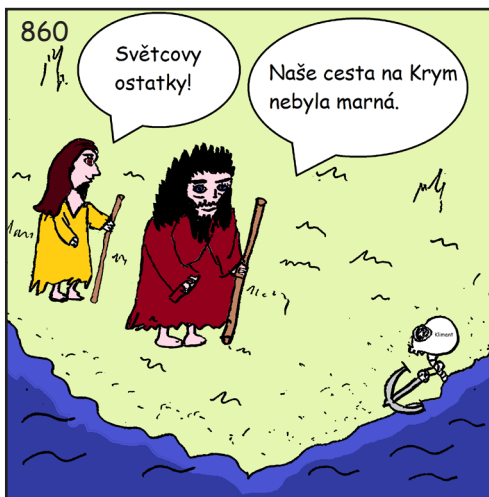
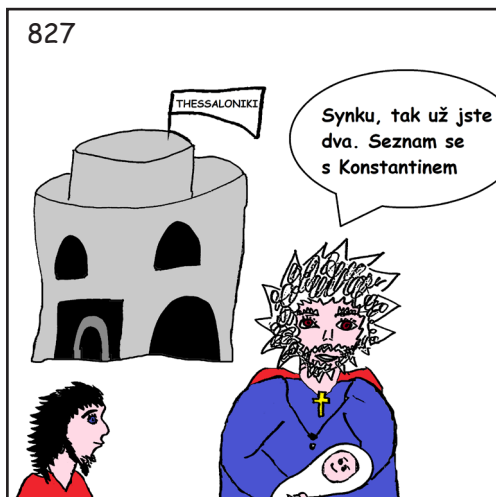
Nad vchodem do SKC kaple Máří Magdalény v Praze je vyobrazen spolu se svatými Cyrilem, Metodějem a Václavem také Jan Hus.

Zájemci mohou vyrazit na poutní cestu ve stopách M. J. Husa, která vede z Prahy až do Kostnice. Celkem ve čtyřiceti etapách 800 km. Více info na www.husovacesta.cz

Podle kronikáře při upálení Hus stihl jen 3x zazpívat Kriste, Boha synu živého, smiluj se nade mnou. Poté mu oheň vešnal plamen do tváře a milosrdně skončil.

Nepřehlédněte toto zábavné a poučné video o Mistru Janu Husovi :-)

Konstantin a Metoděj byli ve vztahu:

- a) děda a vnuk Ɑ
b) bratři Ɱ
c) bratřenci Ɱ

Jaký byl hlavní bohoslužebný jazyk?

- a) angličtina Ɱ
b) římsština Ɱ
c) latina Ɱ

Konstantin a Metoděj pocházeli z:

- a) Soluň Ɱ
b) Konstantinopol Ɱ
c) Praha Ɱ

Jak se jmenuje písmo, které K+M přinesli?

- a) cyrilice Ɱ
b) azbuka Ɱ
c) hlaholice Ɱ

Otec Metoděje se jmenoval:

- a) Ryba Ɱ
b) Lev Ɱ
c) Kozel Ɱ

V jakém roce přišli K+M na Velkou Moravu?

- a) 386 Ɱ
b) 863 Ɱ
c) 638 Ɱ

Kvůli čemu přišli na Velkou Moravu?

- a) diplomatické služby Ɱ
b) byli utečenci Ɱ
c) šířit křesťanství Ɱ

Jaké řeholní jméno přijal Konstantin?

- a) Cyril Ɱ
b) Benedikt Ɱ
c) František Ɱ

Čí hrob objevili u Černého moře?

- a) sv. Anežka Ɱ
b) sv. Kliment Ɱ
c) sv. Jan Ɱ

Který panovník je pozval na Velkou Moravu?

- a) Karel IV. Ɱ
b) Rostislav Ɱ
c) Sámó Ɱ

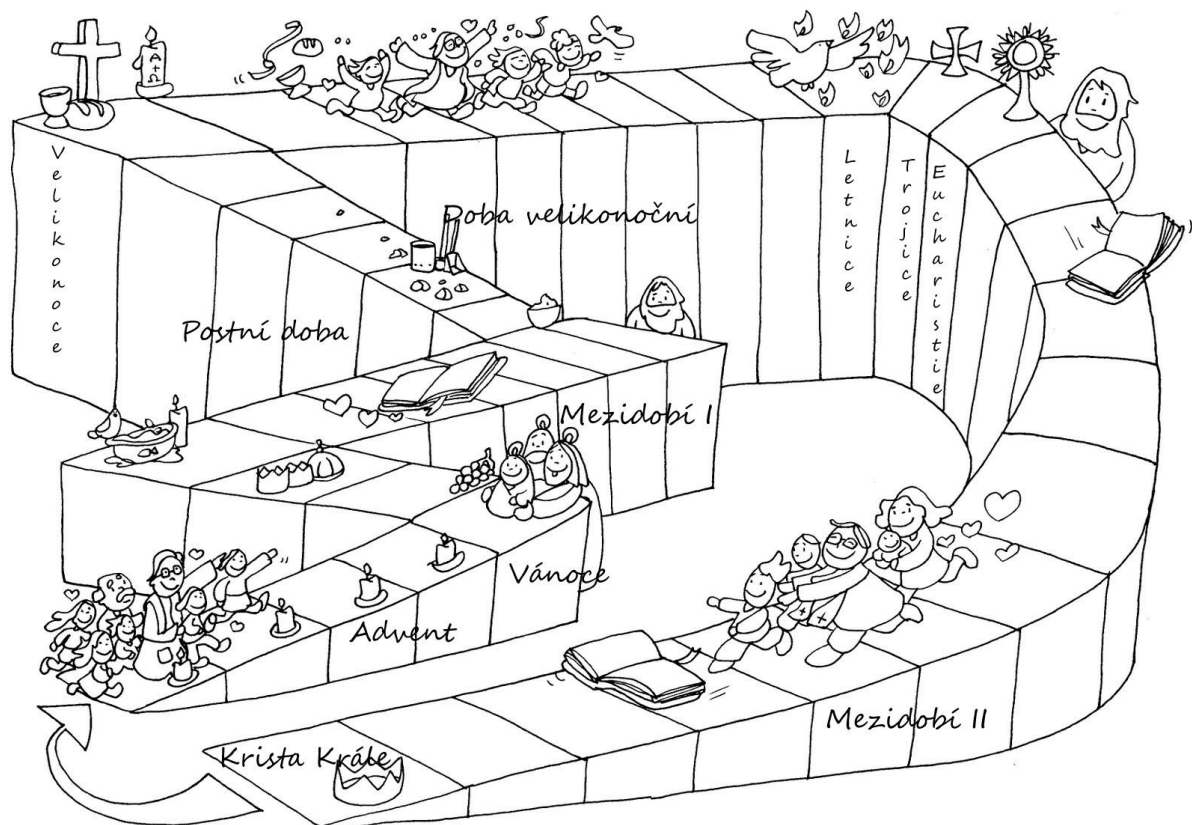
Pokud správně odpovíš na otázky (odpovědi najdeš v komiksu) a přeložíš příslušná písmena ze staroslovanského písma, získáš tajenku. Náповědu písmen najdeš na dalších stranách.

Tajenka:

LITURGICKÝ ROK

Úkol: vymaluj cestu liturgickým rokem správnými barvami.

Nápověda: použij 2x červenou, 9x fialovou, 14x bílou a 17x zelenou

STAROSLOVANSKÉ PÍSMO

†	Ɑ	Ɱ	Ɐ	Ɒ	ⱱ	Ⱳ	ⱳ	ⱴ	Ⱶ
a	b	v	g	d	e	ž	z	z	i
ⱶ	ⱷ	ⱸ	ⱹ	ⱺ	ⱻ	ⱼ	ⱽ	Ȿ	Ɀ
i	g	k	l	m	n	o	p	r	s
Ɀ	ⱽ	Ȿ	Ɀ	ⱽ	Ȿ	Ɀ	ⱽ	Ȿ	Ɀ
t	u	f	ch	o	št	c	č	š	ř
Ɀ	ⱽ	Ȿ	Ɀ	ⱽ	Ȿ	Ɀ	ⱽ	Ȿ	Ɀ
y	ь	ě	ju	ę	ę	ję	ję	f	ý

Nepřehlédněte toto
zábavné a poučné
video o Konstantinu,
Metodějovi a okurkové
sezóně :-))

Děkujeme všem, kdo se podíleli na vytváření našich materiálů.

Líbily se vám? Máte je všechny? Chcete nám poskytnout zpětnou vazbu či náměty? Chcete vůbec abychom pro vás připravovali další materiály? Chcete se stát součástí týmu? Všechny připomínky vítáme!

Napište nám na email pastoracnikomise@starokatolici.cz

Doufáme, že vás s námi církevní rok bavil, něco jste se dozvěděli a možná si i něco zapamatovali?! :-)
Přejeme vám krásné léto, hodně sluníčka, zmrzliny, koupaček a zábavy.

Vyrobily: Darina a Soňa; pastoracnikomise@starokatolici.cz
Zdroje: obrázky Konstantin a Matoděj a Mistr Jan Hus z cs.wikipedia.org
<https://zoom.iprima.cz/historie/upaleni-mistra-jana-husa-popis-smrti>
<https://www.databazeknih.cz/citaty/jan-hus-239>
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Glagolitic_alphabet.png
<https://www.pngegg.com/en/png-pvpqx>